

REPUBLIKA HRVATSKA
PREKRŠAJNI SUD U ZAGREBU
Zagreb, Avenija Dubrovnik 8

1

Poslovni broj: 48. PpG-4486/14

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Prekršajni sud u Zagrebu, po sutkinji Arijani Mance, uz sudjelovanje Gordane Katarine Ronyi kao zapisničarke, u prekršajnom predmetu protiv okr. Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. i Tee Martinčić zbog prekršaja iz odredbe čl.26. st.1. podst.28. i st.2. Zakona o potrošačkom kreditiranju, u povodu optužnog prijedloga oštećenika tužitelja iz od 5.12.2014. godine, nakon provedene javne glavne rasprave dana 10. ožujka 2015. godine, na temelju odredbe čl.183. Prekršajnog zakona dana 13. ožujka 2015. godine, objavio je i

presudio je

I okr. pravna osoba Hypo Alpe-Adria-Bank d.d., MBS: 080072083, OIB: 14036333877, sa sjedištem u Zagrebu, Slavonska avenija 6, prekršajno nekažnjavana, i

II okr. odgovorna osoba Tea Martinčić, član uprave, OIB: 56949016045, sa stanom u Zagrebu, Drenovačka 1, prekršajno nekažnjavana,

kriv i su

što nisu do dana 1. siječnja 2014. godine s korisnikom kredita iz po ugovoru o kreditu broj 016-1992/2006 sklopljenim s korisnikom kredita u Zagrebu dana 10.8.2006. u kojem ugovoru je ugovorena promjenjiva kamatna stopa koja se mijenja Odlukom I okr., a kojim ugovorom nisu ugovoreni egzaktni podaci na temelju kojih se kamata mijenja, ugovorili aneks ugovora o kreditu u Zagrebu kao mjestu sklapanja ugovora o kreditu kojim je trebalo u skladu s odredbama čl. 11.a st. 5. Zakona o potrošačkom kreditiranju ugovoriti parametar i fiksni dio kamate, te razdoblja promjene kamatnih stopa,

dakle, što kao vjerovnik i odgovorna osoba u pravnoj osobi protivno odredbama čl. 11.a st. 5. Zakona o potrošačkom kreditiranju nisu za postojeće ugovore o kreditu u kojima nisu definirani parametri i njihove uzročno-posljedične veze, ugovorili s dužnikom parametar, i to jednu od slijedećih varijabli: EURIBOR, LIBOR, NRS, prinos na Trezorske zapise Ministarstva financija ili prosječnu kamatnu stopu na depozite građana u odnosnoj valuti te fiksni dio kamatne stope i razdoblja promjene kamatnih stopa,

čime su počinili djelo prekršaja iz odredbe čl. 26. st.1. podst.28. i st.2. Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 75/09, 112/12) u svezi čl. 10. Zakona o izmjenama i dopunama cit. Zakona (NN 143/13),

pa im se temeljem cit. odredbe

izriče

I okr. pravnoj osobi NOVČANA KAZNA U IZNOSU OD 80.000,00 kn (osamdesetisućakuna)

II okr. odgovornoj osobi NOVČANA KAZNA U IZNOSU OD 10.000,00 kn (desetisućakuna)

Temeljem čl. 33. st.10. Prekršajnog zakona (Narodne novine 107/07) I. i II. okrivljenici su obvezni platiti novčanu kaznu u korist Državnog proračuna na račun broj: HR1210010051863000160, model HR63, poziv na broj odobrenja za I. okrivljenu pravnu osobu 6068-20454-31044864010, poziv na broj odobrenja za II. okrivljenika 6068-20454-31044864028, i to u roku od 15 dana po pravomoćnosti ove presude, a u protivnom postupit će se prema odredbi čl. 34. Prekršajnog zakona.

Temeljem članka 183. stavak 2. PZ-a (NN 107/07), u svezi čl. 48. Zakona o izmjenama i dopunama PZ-a (NN 39/13), okrivljenici se upozoravaju da ukoliko u roku koji im je određen za plaćanje novčane kazne uplate dvije trećine izrečene novčane kazne što iznosi 53.333,34 kune za I okr. te 6.666,67 kuna za II okr., smatrat će se da je novčana kazna u cjelini uplaćena.

Temeljem čl. 139. st. 3, u vezi s čl. 138. st. 2. i 3. Prekršajnog zakona, I. i II. okrivljenici su obvezni naknaditi trošak prekršajnog postupka u paušalnom iznosu od 500,00 (petsto) kn – svaki, u korist Državnog proračuna na račun broj: HR1210010051863000160, model HR63, poziv na broj odobrenja za I. okrivljenu pravnu osobu 6068-20454-32044864010, poziv na broj odobrenja za II. okrivljenika 6068-20454-32044864029, i to u roku od 15 dana po pravomoćnosti ove presude, a u protivnom troškovi će se naplatiti prisilno, temeljem čl. 152. st. 4. i 11. Prekršajnog zakona.

Obrazloženje

Oštećenik tužitelj podnio je dana 5.12.2014. godine optužni prijedlog protiv I i II okrivljenika radi djela prekršaja činjenično i pravno opisanog u izreci ove presude.

U postupku je dana 10. ožujka 2015. održana glavna rasprava na koju nisu pristupili uredno pozvani I i II okr. koji su sudu dostavili svoju zajedničku pisanu obranu od 5. ožujka 2015. koja je na glavnoj raspravi pročitana. Uz pisanu obranu dostavljena je i punomoć za odvjetnika Dražena Delača iz Zagreba, Boškovićeve 24.

U cit. pisanoj obrani I i II okr. predlažu sudu da temeljem čl. 161. st. 5. toč. 1. PZ-a donese presudu kojom se odbija optužba protiv I i II okr. iz razloga jer podnositelj optužnog prijedloga nije ovlašten tužitelj. Smatraju da bi to u ovom postupku mogla biti jedino Hrvatska narodna banka (HNB) koja je kao pravna osoba s javnim ovlastima ovlaštena neposredno provoditi nadzor nad bankama i kreditnim institucijama kako je decidirano propisano odredbom čl. 309. st. 1. Zakona o kreditnim institucijama prema kojim je HNB ovlaštena pratiti pridržava li se kreditna institucija objavljenih internih akata kojima se

reguliraju poslovni odnosi s klijentima kao i odredbi zakona koje se odnose na zaštitu potrošača te odredbi posebnih zakona kojima se uređuje zaštita potrošača. Čl. 22. st. 2. Zakona o potrošačkom kreditiranju je propisano da nadzor nad primjenom Zakona kod kreditnih institucija obavlja HNB, a HNB je donijela i Odluku o načinu provođenja supervizije kreditnih institucija i izricanje supervizijskih mjera, kao i Odluku o izmjenama i dopunama cit. Odluke. Prema čl. 2. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci, HNB ima ovlast nadzora nad postupanjem banaka, a čl. 112. PZ-a je propisano da pravne osobe koje imaju javne ovlasti su ovlaštene za prekršajni progon za one prekršaje koji su propisani u području javnih ovlasti koje imaju. Podredno se naglašava kako je imao zakonsku mogućnosti podnijeti prijavu nadležnoj kreditnoj instituciji navedenoj u čl. 309. st. 3. Zakona o potrošačkom kreditiranju ukoliko je smatrao da I okr. krši propise u odnosu na njegov ugovorni odnos s bankom ili da vezano za taj ugovorni odnos ne primjenjuje pozitivne zakonske propise, pa ukoliko bi bio nezadovoljan odgovorom ili rješenjem kreditne institucije da je mogao o tome izvijestiti HNB. podnio je optužni prijedlog sudu u svojstvu oštećenika kao tužitelja, iako svi citirani zakonski propisi nedvojbeno propisuju da nadzor nad radom kreditnih institucija i provedbom propisa kao i podnošenje optužnih akata jest u isključivoj nadležnosti HNB-a, a ne građana kao pojedinca. Upravo prethodno navedeno proizlazi iz čl. 311. Zakona o kreditnim institucijama kojim je propisano da HNB može rješenjem kreditnoj instituciji odrediti mjere i rokove za ispunjenje, a sve radi osiguranja zaštite potrošača. Kako iz svega navedenog ne proizlazi prekršajna odgovornost I okr., tako ne može biti govora o odgovornosti II okr. pa slijedom iznesenog predlažu sudu donijeti presudu kojom se I i II okr. oslobađaju optužbe, ili podrednu presudu kojom se optužba odbija.

U dokaznom postupku sudac je temeljem čl. 113. st. 2. PZ-a ispitao oštećenika tužitelja iz kao svjedoka te je pročitao ugovor o kreditu broj 016-1992/2006, dopis naziva Obavijest o parametrima kamatne stope datiran s 30.12.2013. godine, povijesni izvadak iz sudskog registra i prekršajnu evidenciju.

Svjedok je na ispitivanju izjavio da je s Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. dana 10.8.2006. godine u Zagrebu sklopio ugovor o kreditu broj 016-1992/2006 radi korištenja kredita ove banke, a u svrhu realizacije stambenog kredita u kunskoj protuvrijednosti 126.000,00 CHF. U tom ugovoru ugovorena je promjenjiva kamatna stopa koja se mijenja Odlukom Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. jer je u čl. 6. tog Ugovora ugovoreno da je banka ovlaštena izvršiti promjenu kamatne stope u skladu s Odlukom o kamatnim stopama te banke ili drugog akta banke pa se je ta kamatna stopa i mijenjala sukladno obavijestima banke o visini kamatne stope koje mu je banka dostavljala za vrijeme trajanja ovog Ugovora. Kao oštećenik podnio je optužni prijedlog protiv ove banke koja mu je vjerovnik sukladno ovom Ugovoru jer banka do dana 1. siječnja 2014. godine nije postupila prema čl. 11.a st. 5. Zakona o potrošačkom kreditiranju i za ovaj Ugovor o kreditu u kojem nisu bili definirani parametri i njihove uzročno posljedične veze, nije s njim kao dužnikom ugovorila parametar i to jednu od slijedećih varijabli: EURIBOR, LIBOR ili NRS ili prinos na trezorske zapise Ministarstva financija ili prosječnu kamatnu stopu na depozite građana u odnosnoj valuti, kao ni fiksni dio kamatne stope i razdoblja promjene kamatnih stopa. Banka to nije učinila niti do dana podnošenje optužnog prijedloga kojeg je podnio sudu dana 5. prosinca 2014. godine, a niti do današnjeg dana. Banka mu je jedino dostavila dopis naziva Obavijest o parametrima kamatne stope datiran s 30.12.2013. godine u kojem je jednostrano odredila parametar i fiksni dio i to tako da je od

kamate koja je vrijedila u trenutku određivanja fiksnog dijela kamate oduzela vrijednost promjenjivog parametra u tom trenutku što je suprotno s pravomoćnom presudom Visokog trgovačkog suda PŽ 7129/13-4 kojom je presuđeno da su sve promjenjive kamate ugovorene u kreditima između okrivljenika i svih dužnika između 10.9.2003. i 31.12.2008. ništetne te su ništetne i danas, pa ovim jednostranim određivanjem ovih veličina banka nije postupila prema obvezi iz Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju, jer s njim nije ugovorila ove veličine već je to odredila jednostrano bez usklađivanja i bez ugovaranja s njim. Ovaj optužni prijedlog osim protiv banke podnio je i protiv predsjednice uprave Tee Martinčić prema podacima iz sudskog registra u koji je izvršio uvid prilikom podnošenja optužnog prijedloga.

Iz cit. Ugovora o kreditu je razvidno da su ga dana 10.8.2006. u Zagrebu sklopili I okr.- banka i kao korisnik kredita radi reguliranja kreditnog posla između banke i korisnika kredita, načina otplate kredita, osiguranja tražbine iz ugovora o kreditu u korist banke, te drugih međusobnih prava i obveza ugovornih strana, a kojim ugovorom banka korisniku odobrava stambeni kredit u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 126.000,00 CHF (stodvadesetšestisuća švicarskih franaka) prema srednjem tečaju za CHF Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. važećem na dan korištenja kredita za izgradnju kuće te da se na iznos kredita obračunavaju kamate od 4,60% dekurzivno godišnje, da se kamate obračunavaju mjesečno od dana stavljanja kredita u otplatu i uključene su u anuitete, kamata se obračunava u CHF, a naplaćuje u kunama po važećem srednjem tečaju za CHF Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. na dan plaćanja, te nadalje da je banka ovlaštena izvršiti promjenu kamatne stope sukladno Odluci o kamatnim stopama Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. ili drugog akta banke.

Iz cit. dopisa naziva Obavijest o parametrima kamatne stope je razvidno da istim I okr. obavještava kako je sukladno Zakonu o potrošačkom kreditiranju uskladila svoje kreditno poslovanje s potrošačima, a vezano uz promjenjivost kamatnih stopa te maksimalne dopuštene kamatne stope u smislu da su sukladno odredbama Zakona kod ugovora o kreditu s promjenjivom kamatnom stopom definirani parametri i njihove uzročno-posljedične veze nakon čega slijedi obavijest da se za ugovor o kreditu 016-1992/2006 primjenjuje trenutno kamatna stopa u visini 5,45% koju čini suma slijedećih parametara: promjenjivi dio kamatne stope trenutno u visini 0,25, fiksni dio kamatne stope u visini 5,95 te bonus za primanja u visini -0,75 s tim da je promjenjivi dio kamatne stope vezan za 6M LIBOR (šestomjesečni LIBOR) zaokruženu na gornju četvrtinu, visina se usklađuje dva puta godišnje, 31. svibnja i 30. studenoga, a primjenjuje se u razdoblju koje započinje s 30. lipnjem odnosno 31. prosincem, trenutno se primjenjuje 6M LIBOR CHF na 30.11.2013. u visini 0,0694, a zaokružen na gornju četvrtinu iznosi 0,25.

Iz cit. povijesnog izvotka je razvidno da je II okr. u kritično vrijeme upisana kao član uprave I okr. te da je dana 7.10.2014. prestala biti član uprave, a postala predsjednica uprave.

Prema prekršajnoj evidenciji I i II okr. do sada nisu prekršajno kažnjavani.

Analizirajući obranu I i II okr. i provedene dokaze, te ocjenjujući dokaze u smislu odredbe čl.88. st.2. PZ-a po slobodnom sudačkom uvjerenju, sudac je našao dokazanim da su I i II okr. počinili prekršaj koji im se stavlja na teret.

Ovako utvrđeno činjenično stanje temelji se na iskazu ispitanog svjedoka i provedenim materijalnim dokazima koji su međusobno suglasni.

Naime, iz iskaza svjedoka nedvojbeno je utvrđeno da su okrivljenici s njim kao korisnikom kredita sklopili ugovor o kreditu 2006. godine u kojem je ugovorena promjenjiva kamatna stopa koja se mijenja odlukom okrivljenika, a da pritom nisu ugovoreni egzaktni podaci na temelju kojih se kamata mijenja, a navedeno proizlazi i iz sadržaja ugovora o kreditu broj 016-1992/2006 od 10.8.2006. Nadalje je iz njegovog iskaza nedvojbeno utvrđeno da okrivljenici nisu do 1. siječnja 2014. sa svjedokom kao korisnikom kredita za postojeći ugovor o kreditu 016-1992/2006 od 10.8.2006. u kojem nisu definirani parametri i njihove uzročno-posljedične veze ugovorili parametar i to jednu od slijedećih varijabli: EURIBOR, LIBOR, NRS, prinos na Trezorske zapise Ministarstva financija ili prosječnu kamatnu stopu na depozite građana u odnosnoj valuti te fiksni dio kamatne stope i razdoblja promjene kamatnih stopa, već su ga samo obavijestili o svom jednostranom određivanju parametra fiksnog dijela kamatne stope.

Iskaz svjedoka sudac je u potpunosti prihvatio i poklonio mu vjeru, jer je svjedok pred sudom uvjerljivo i detaljno iskazivao o odlučnim činjenicama, a u postupku nije utvrđeno postojanje okolnosti koje bi njegov iskaz na bilo koji način dovodile u sumnju.

Odredbom čl. 11.a st. 5. Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 75/09, 112/12, 143/13) propisana je obveza vjerovnika da za sve postojeće ugovore o kreditu sklopljene do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju koji je stupio na snagu dana 1.1.2014., a u kojima nisu definirani parametri i njihove uzročno-posljedične veze, definira parametar i to jednu od slijedećih varijabli: referentnu kamatnu stopu (EURIBOR, LIBOR) ili NRS ili prinos na Trezorske zapise Ministarstva financija ili prosječnu kamatnu stopu na depozite građana u odnosnoj valuti te fiksni dio kamatne stope i razdoblja promjene kamatnih stopa, a odredbom čl. 13. st. 2. cit. Zakona je propisano da vjerovnici navedenu obvezu moraju ispuniti najkasnije do 1. siječnja 2014.

Ugovorom o kreditu 016-1992/2006 koji je I okr. sklopio s dana 10.8.2006. dakle, do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 143/13) nisu bili definirani parametri i njihove uzročno-posljedične veze, pa su I i II okr. bili dužni do 1.1.2014. ugovoriti s dužnikom parametar i to jednu od naprijed cit. varijabli, fiksni dio kamatne stope i razdoblje promjene kamatnih stopa, a što nisu učinili.

S obzirom da I i II okr. nisu ispunili naprijed cit. obveze, to su oni ovim svojim propustom ostvarili biće prekršajnog djela iz odredbe čl. 26. st.1. podst.28. i st.2. Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 75/09, 112/12) u svezi čl. 10. Zakona o izmjenama i dopunama cit. Zakona (NN 143/13).

Obranu I i II okr. kojom ističu da nije ovlašteni tužitelj u ovom prekršajnom postupku jer da je nadzor nad radom I okr. kao kreditne institucije u isključivoj nadležnosti HNB-a uslijed čega da optužbu treba odbiti, sudac nije prihvatio. Naime, odredbom čl. 109. st. 1. Prekršajnog zakona propisano je da su ovlašteni tužitelji državni odvjetnik, tijelo državne uprave, pravna osoba s javnim ovlastima i oštećenik, a odredbom čl.

113. st. 1. Prekršajnog zakona propisano je da je oštećenik, kojem je prekršajem povrijeđeno ili ugroženo kakvo imovinsko ili osobno pravo, ovlašten sudu za taj prekršaj podnijeti optužni prijedlog. Po ocijeni suca sukladno cit. odredbi ima svojstvo oštećenika jer se radi o njegovom imovinskom pravu koje proistječe iz pravnog posla vezanog za imovinu, tj. ugovora o kreditu koji je sklopio s I okr. i prema kojem ugovoru je u obvezno-pravnom položaju dužnika, a koje njegovo imovinsko pravo je uslijed propusta I i II okr. da s njim kao korisnikom predmetnog kredita ugovore parametar i fiksni dio kamate te razdoblja promjene kamatnih stopa povrijeđeno odnosno ugroženo što mu sukladno cit. odredbama PZ-a daje ovlaštenje da sudu za prekršaj iz odredbe čl. 26. st.1. podst.28. i st.2. Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 75/09, 112/12) u svezi čl. 10. Zakona o izmjenama i dopunama cit. Zakona (NN 143/13) podnese optužni prijedlog. Ovo neovisno o tome što nadzor nad primjenom propisa koji se odnose na poslovanje banaka vrši isključivo Hrvatska narodna banka, jer ta okolnost ne isključuje ovlaštenje oštećenika da za predmetni prekršaj podnese sudu optužni prijedlog.

Iako je u postupku prema podacima povijesnog izvotka iz sudskog registra utvrđeno da II okr. Tea Martinčić u vrijeme počinjenja prekršaja, tj. dana 1.1.2014. nije bila predsjednica uprave I okr. nego članica uprave I okr., a predsjednica uprave da je postala tek 7.10.2014., sudac je ne dirajući u subjektivni identitet optužbe, II okr. proglasio krivom u svojstvu koje je u vrijeme počinjenja prekršaja i imala jer je ona i kao članica uprave temeljem odredbe čl. 61. st. 1. PZ-a odgovorna kao fizička osoba koja vodi poslove pravne osobe što je nedvojbeno u to vrijeme kao članica uprave činila, a koje poslove društva sukladno čl. 240. Zakona o trgovačkim društvima vodi na vlastitu odgovornost.

Slijedom navedenog sudac je I i II okr. proglasio krivima i izrekao im novčane kazne.

Za predmetni prekršaj propisana je za pravnu osobu novčana kazna od 80.000,00 kuna do 200.000,00 kuna, a za odgovornu osobu u pravnoj osobi novčana kazna u iznosu od 10.000,00 kuna do 50.000,00 kuna.

Prilikom odmjere novčane kazne sudac je vodio računa o stupnju krivnje, opasnosti djela i svrsi kažnjavanja, te je olakotnim cijenio dosadašnju prekršajnu nekažnjavanost, dok otegotnih okolnosti sudac u postupku nije našao. Za izrečene novčane kazne sudac smatra da su primjerene za izražavanje društvenog prijekora zbog počinjenog prekršaja i da će utjecati na okrivljenike i sve ostale da ubuduće ne čine prekršaje, te na svijest građana o povredi javnog poretka društvene discipline i drugih društvenih vrijednosti, te pravednosti kažnjavanja njihovih počinitelja.

Na temelju u izreci citiranih odredbi Prekršajnog zakona okrivljenici su dužni naknaditi troškove postupka u paušalnom iznosu odmjerenom prema složenosti i duljini trajanja postupka.

U Zagrebu, 13. ožujka 2015. godine

Zapisničarka
Gordana Katarina Ronyi, v.r.

Sutkinja
Arijana Mance, v.r.

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude ovlaštene osobe mogu podnijeti žalbu u roku od 8 dana od dana dostave prijepisa presude. Žalba se podnosi pisano Visokom prekršajnom sudu Republike Hrvatske u dva istovjetna primjerka putem ovog Suda na adresu Prekršajni sud u Zagrebu, Avenija Dubrovnik br. 8, pozivom na gornji broj.

Za točnost otpravka – ovlaštteni službenik
Gordana Katarina Ronyi

Ronyi

Poslovni broj: 48. PpG-4486/14

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude ovlaštene osobe mogu podnijeti žalbu u roku od 8 dana od dana dostave prijepisa presude. Žalba se podnosi pisano Visokom prekršajnom sudu Republike Hrvatske u dva istovjetna primjerka putem ovog Suda na adresu Prekršajni sud u Zagrebu, Avenija Dubrovnik br. 8, pozivom na gornji broj.

Za točnost otpravka – ovlaštteni službenik
Gordana Katarina Ronyi